

वन्यप्राण्यांपासून होणा-या नुकसानी बाबतीत
अर्थसहाय्य वेळेवर/विनाविलंब अदा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन परिपत्रक क्र. डब्ल्यूएलपी-०३.१८/प्र.क्र.८७(भाग-१)/फ-१,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १९ मार्च २०१८

परिपत्रक:-

वन्यप्राण्यांपासून झालेली मनुष्यहानी, पशुधन हानी व पिक नुकसानी बाबतीत संबंधितांना अर्थसहाय्य मंजूर करण्याचे अनुषंगाने वेळोवेळी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेले आहे. सदर शासन निर्णयांचे संकलन करून शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक- डब्ल्यूएलपी-२०१६/प्र.क्र.२९०/फ-१, दि. २८.११.२०१६. निर्गमित करण्यात आला आहे.

प्रचलीत शासन निर्णयानुसार वन्यप्राण्यांपासून होणारी मनुष्यहानी, पशुधन हानी व पिक नुकसानीची भरपाई संबंधितास वेळेवर अदा करण्यात यावी म्हणून शासनाने उणे प्राधिकारपत्राची सुविधा उपलब्ध करून दिलेली आहे. तसेच सदर बाब महाराष्ट्र वन विभागाच्या सेवा हमी कायद्यांतर्गत अंतर्भूत करून त्याकरीता निश्चित कालमर्यादा ठरवून दिलेली आहे.

वन्यप्राण्यांपासून होणारी मनुष्यहानी, पशुधन हानी व पिक नुकसानीबाबतचे अर्थसहाय्य संबंधितांना वेळेवर प्राप्त होत नसल्याबाबतची बाब शासनाचे निर्दर्शनास आलेली आहे. स्थानिक पातळीवर संबंधितास वन्यप्राण्यांपासून होणारे नुकसानीचे अर्थसहाय्य वेळेवर प्राप्त होत नसल्यामुळे जनमानसात विभागाबाबत रोष निर्माण होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. वन्यप्राण्यांपासून होणा-या नुकसानी प्रकरणी शासनाने ठरवून दिलेल्या कालमर्यादेच्या आत संबंधितास नुकसान भरपाई अदा होण्याचे अनुषंगाने कार्यवाही करावी.

सहाय्यक वनसंरक्षक, वनक्षेत्रपाल यांनी वन्यप्राण्यांपासून होणा-या नुकसानीच्या प्रकरणांची स्थानीक पातळीवर प्रथमत: दखल घेऊन वेळेवर संबंधितास अर्थसहाय्य कालमर्यादेत उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीबाबत अहवाल वनवृत्त स्तरावर दरमहा सादर करावा. वनवृत्त स्तरावरून सदर अहवालाची वेळोवेळी तपासणी होऊन कोणत्या नुकसान भरपाई प्रकरणात विलंब होत आहे याबाबतीत व्यक्तीश: दखल घेऊन संबंधीतास कालमर्यादेत अर्थसहाय्य अदा करण्यास का विलंब होत आहे याबाबतीत तपासणी करावी व कुठल्याही परिस्थितीत वन्यप्राण्यांपासून होणा-या नुकसानीचे प्रकरण मर्यादेपेक्षा जास्त दिवस प्रलंबित राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. जर प्रकरणात हेतुपुरस्सर विलंब करण्यात येत आहे असे निर्दर्शनास आल्यास त्याची गंभीर दखल घेवून संबंधित कर्मचारी / अधिकारी यांचे वर तात्काळ कडक शिस्तभंगाची कार्यवाही करावी. सदरचे परिपत्रक सर्व कर्मचारी/अधिकारी यांचे निर्दर्शनास आणून घ्यावे

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०३१९१७४१३८५११९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स्वनिल देशभ्रतार)
विशेष कार्य अधिकारी,
महसूल व वन विभाग

प्रत माहिती व उचित कार्यवाहीसाठी

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वनविकास महामंडळ, नागपूर.
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. व्यवस्थापकीय संचालक, एफडीसीएम,लि. नागपूर
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर, पश्चिम मुंबई.
७. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
८. मुख्य वनसंरक्षक व क्षेत्र संचालक (वन्यजीव), सर्व
९. उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व.
१०. उपवनसंरक्षक (वन्यजीव) सर्व.
११. विभागीय वन अधिकारी सांगली/उस्मानाबाद/बीड / हिंगोली /चिपळूण.
१२. उप विभागीय वन अधिकारी संगमनेर/मालेगाव/ भोर.